

Motion till riksdagen 2021/22:2857

av **Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M)**

Avskaffa plastpåseskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att plastpåseskatten bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I maj 2020 infördes den så kallade plastpåseskatten, en skatt som tas ut på bärkassar och grönsakspåsar. Skatten var kraftigt ifrågasatt redan innan den infördes och har alltsedan dess kritiserats för att vara ineffektiv. En kritik som har visat sig befogad. Uppföljningar visar nämligen att användandet av plastpåsar har minskat kraftigt och att regeringens väntade skatteintäkter om 2,1 miljarder kronor år 2020, istället blev 174 miljoner kronor. Det vill säga bara 8 procent av det förväntade resultatet.

Beslutet är således ett haveri men också ett resursslöseri med forskningsmedel. Under flera år har nämligen mycket forsknings- och innovationsresurser, såväl nationellt som inom EU, lagts på att utveckla hållbara alternativ till plastbärkassar. Men trots att olika miljövänliga alternativ och flegångskassar har utvecklats, som antingen är baserade på biomaterial eller recirkulerad plast, har de vid Skatteverkets prövning ändå renderat beslut om att beläggas med skatt. Det senaste exemplet är Gaia Bio-materials kasse som beläggs med skatt, trots att den är av flegångstyp och inte innehåller någon traditionell plast. Motiveringen till beslutet var att den ser ut som en ”typisk plastbärkasse”. Detta är inte seriöst.

Riksdagens utredningstjänst (dnr 2020:1078) har dessutom visat att skatten snabbt ledde till ökad arbetslöshet. Till exempel tvingades den ledande svenska producenten av plastbärkassar säga upp 25 procent av sina anställda redan efter några månader.

Något som tidigt kritiserades var också att den införda plastpåseskatten inte gjorde skillnad på fossil eller återanvänd och biobaserad plast. Skatten slår istället blint utan hänsyn till klimat- och miljöpåverkan, något som har resulterat i att konsumenterna istället bär hem sina varor i importerade avfallspåsar, som oftast är tillverkade av fossilbaserad plast.

Ett av regeringens tyngsta argument då plastpåseskatten infördes var att få renare hav. Det stöder vi absolut. Men eftersom 90 procent av plastskräpet i världshaven kommer från tio floder i Asien och Afrika, torde det vara mer effektivt att försöka stoppa utsläppen vid källan. Dessutom är det väl känt att de svenska plastbärkassarna ofta slutade som avfallspåsar, vilka sedan eldades upp i kraftvärmeverken och blev till energi.

Med hänvisning till ovan anser undertecknade att denna ineffektiva punktskatt för att minska nedskräpning av plast måste avskaffas. Detta måtte riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)